

Vergaderjaar 2000–2001 Nr. 123d

27 248

Wijziging van een aantal socialeverzekeringswetten ter verkorting van beslistermijnen bij beschikkingen op aanvraag (Wet beslistermijnen sociale verzekeringen)

BRIEF STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 mei 2001

Tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel Wet beslistermijnen sociale verzekeringen op 19 december 2000 heb ik toegezegd u schriftelijk te informeren over de tijdigheidscijfers van de SVb en het Lisv. Deze brief strekt hiertoe.

Beslistermijnen volksverzekeringen

In onderstaande van de SVb ontvangen tabel worden de tijdigheidscijfers over het jaar 2000 met betrekking tot de AOW en de Anw weergegeven.

De SVb maakt in haar cijfermatige informatie met betrekking tot de **AOW** en de **Anw** een onderscheid naar:

- aanvragen van in Nederland wonenden waarop alleen nationaal recht van toepassing is (NL);
- aanvragen van in het buitenland wonenden (Btl);
- aanvragen van in Nederland wonenden waarop nationaal en internationaal recht van toepassing is (IR).

Realisatie beslistermijnen in 2000 SVb Naar de sinds 1-1-2001 geldende wettelijke normen

Wet	Jaar	Soort	Aantal	Af in 8 weken	%	Af in 16 weken	%	Af in 34 weken	%
AOW	2000	NL	119 349	116 240	97%	117 278		119 207	100%
		Btl	15 466	7 485	48%	9 402		12 788	83%
		IR	13 702	11 920	87%	12 361		13 621	99%
		Totaal	148 517	135 645	91%	139 041	94%	145 616	98%
Anw	2000	NL	16 626	13 997	84%	16 083		16 535	99%
		Btl	1 755	671	38%	964		1 362	78%
		IR	1 309	972	74%	1 187		1 264	97%
		Totaal	19 690	15 640	79%	18 234	93%	19 161	97%

Toelichting

Uit bovenstaande tabel blijkt dat op grond van de **AOW** bijna alle aanvragen (97%) waarop het nationale recht van toepassing is (NL) binnen de wettelijke termijn van 8 weken worden afgehandeld. Voor de beschikkingen waar internationale aspecten een rol spelen en waarbij op informatie uit het buitenland moet worden gewacht, blijkt dat in het merendeel van de gevallen van de verlenging van maximaal 26 weken gebruik moet worden gemaakt. Na verlenging van de wettelijke termijn worden bijna alle beschikkingen tijdig, binnen 34 weken (8 +26), afgegeven. Ten aanzien van het totaal aantal aanvragen AOW kan geconcludeerd worden dat bijna alle beschikkingen binnen de wettelijke termijn worden afgegeven.

Voor de nationale gevallen op grond van de **Anw** laten de cijfers zien dat een hoog percentage (84%) beschikkingen binnen de wettelijke termijn wordt afgehandeld.

Voor de gevallen waarin op informatie vanuit het buitenland moet worden gewacht wordt veelal gebruik gemaakt van de wettelijke verlengingsmogelijkheid. Binnen 34 weken worden bijna alle beschikkingen tijdig afgegeven.

Ook ten aanzien van de totaalcijfers, het totaal aantal aanvragen Anw, kan de conclusie getrokken worden dat bijna alle beschikkingen tijdig worden afgegeven.

In onderstaande tabel worden voor het jaar 2000 de tijdigheidscijfers met betrekking tot de **AKW** weergegeven.

Cijfers eerste aanvragen AKW over het jaar 2000

Eerste aanvragen

Beh.duur	Nationaal			Internationaal		
	Aantal	%	Gem.	Aantal	%	Gem.
1–8 wk	82 570	92,3%	2,0 wk	2 301	35,7%	3,9 wk
9–12 wk	3210	3,6%	10,2 wk	883	13,7%	10,5 wk
13–16 wk	1687	1,9%	14,3 wk	678	10,5%	14,4 wk
16 wk	1960	2,2%	24,8 wk	2 587	40,1%	34,5 wk
Totaal	89 427	100%		6 449	100%	

Toelichting

Voor nationale gevallen (de aanvrager woont in Nederland en nationaal recht is van toepassing) worden bijna alle aanvragen (92%) tijdig afgegeven.

Voor de internationale gevallen (aanvrager in het buitenland woonachtig of in Nederland woonachtig en internationaal recht van toepassing) blijkt dat voor meer dan de helft van de beschikkingen gebruik moet worden gemaakt van de verlengingsmogelijkheid van maximaal 26 weken.

Uiteindelijk wordt 60% van de aanvragen waarop internationaal recht van toepassing is binnen 16 weken afgehandeld.

Vraag mevrouw Van Leeuwen (CDA-fractie)

Tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel Wet beslistermijnen sociale verzekeringen heeft mevrouw van Leeuwen gewezen op het verschil in de cijfers die in de uitvoeringstoets van 8 mei 2000 zijn vermeld en de in de Memorie van Antwoord (8 december 2000) opgenomen cijfers

met betrekking tot de termijnen waarbinnen door de SVb in 1999 beslissingen werden afgegeven. De SVb heeft desgevraagd toegelicht dat dit verschil te verklaren is doordat in de eerdergenoemde stukken van verschillende grootheden is uitgegaan. Voor gedetailleerde cijfers met betrekking tot de AOW en Anw voor het jaar 1999 verwijs ik u naar de als bijlage 1 bij deze brief gevoegde tabel.

Ten aanzien van de cijfers voor de AOW en de Anw wordt het volgende opgemerkt.

De cijfers van de uitvoeringstoets zijn gebaseerd op de eerste drie kwartalen van 1999 terwijl de cijfers in de MvA zien op de vier kwartalen van 1999.

Voorts heeft het percentage van de AOW-aanvragen (78%) en de Anw-aanvragen (78%) in de uitvoeringstoets betrekking op de aanvraag van de in Nederland wonende waarop naast nationaal ook internationaal recht van toepassing kan zijn. Het percentage (84%¹ (AOW) respectievelijk 87% (Anw)) in de MvA betreft de aanvragen van de in Nederland wonende waarop alleen nationaal recht van toepassing is.

Beslistermijnen werknemersverzekeringen

In zijn rapport «Uitvoeringsrapportage 4e kwartaal 2000» heeft het Lisv de tijdigheidscijfers van de uitvoeringsinstanties over enkele soorten beschikkingen op aanvraag opgenomen. Dit rapport heb ik eind maart 2001 van het Lisv ontvangen.

Uit bijlage 2 (paragraaf 3.1.2. van de Uitvoeringsrapportage 4e kwartaal 2000) blijkt dat de tijdigheid sterk verschilt per uvi en per onderwerp. De belangrijkste bevindingen zijn:

Beschikkingen einde wachttijd arbeidsongeschiktheidsregelingen (WAO, WAZ en WAJONG)

- de Sfb haalt een percentage van bijna 90 om de beslissing bij einde wachttijd WAO binnen de wettelijke termijn van 13 weken te effectueren;
- de andere uvi's behalen een score van gemiddeld 60%;
- de grootste knelpunten zijn zichtbaar bij USZO en GUO: 40 resp. 30%;
- bij de beslistermijnen WAZ en WAJONG wordt in minder dan de helft van de gevallen de gestelde termijn gerealiseerd.

Beschikkingen WW

- de normtijd van 13 weken wordt veelal gerealiseerd (meer dan 90%);
- Cadans blijft hier met 83% iets achter

Beschikkingen TW

- de beslissingen worden veelal binnen 8 weken gerealiseerd bij de grotere uvi's (GAK/Cadans meer dan 90%);
- de kleinere uvi's blijven onder de norm: 69% (USZO) van de beslissingen wordt binnen 8 weken gerealiseerd.

Met name bij de uitvoering van de arbeidsongeschiktheidsregelingen bestaan knelpunten ten aanzien van de tijdigheid. De problematiek van de tijdigheid hangt nauw samen met die van de achterstanden in de WAO-claimbeoordeling, omdat als achterstanden worden ingelopen, de tijdigheid per definitie terugloopt (elk weggewerkt achterstandsgeval is immers niet tijdig). De achterstanden bij de einde wachttijd beoordeling zijn in 2000 voor een deel ingelopen: de achterstand begin 2001 was ten opzichte van begin 2000 met 22% afgenomen.

¹ Dit percentage wijkt af van het percentage (98%) in de tabel (bijlage 1). Ten aanzien van de cijfers met betrekking tot AOW heeft de SVb een correctie aangebracht. Aanvragen die ruim voor het bereiken van de 65-jarige leeftijd worden ontvangen – SVb stuurt een half jaar voor deze datum een aanvraagformulier – worden geacht tijdig te zijn afgehandeld indien de aanvraag voor de eerste van de maand waarin de aanvrager 65 jaar wordt is afgedaan.

In deze situatie is het mogelijk dat de afhandeling van de (zeer) vroege aanvraag de termijn van 8 weken overschrijdt, maar toch ruim voor het bereiken van de AOW gerechtigde leeftijd plaatsvindt.

Maatregelen ter verbetering

Zoals ook in eerdere overleggen met uw Kamer aan de orde is geweest heeft de problematiek van de tijdigheid mijn bijzondere aandacht en is de inzet om door additionele maatregelen de knelpunten te verlichten. In bijlage 1 wordt voor de diverse uvi's aangegeven welke activiteiten het Lisv in gang heeft gezet om deze situatie te verbeteren, waarbij echter duidelijk naar voren komt dat het niet eenvoudig is om de genoemde problematiek te verlichten. Om de tijdigheid en kwaliteit van de keuringen te verbeteren heeft het kabinet in het kader van de voortgangsnota arbeidsongeschiktheidsregelingen voor de jaren 2000–2002 50 miljoen gulden per jaar beschikbaar gesteld (Kamerstukken II 1999–2000, 22 187, nr. 104).

Er zijn signalen dat er sprake is van verbeteringen. Uit informatie van het Lisv blijkt dat:

- het aantal gerealiseerde einde wachttijd claimbeoordelingen in 2000 14% hoger lag dan in 1999;
- de achterstanden bij de eindewachttijd zijn begin 2001 ten opzichte van begin 2000 met 22% afgenomen;
- de bezetting van de verzekeringsartsen is toegenomen van 731 fte's (full time equivalenten) in het 1e kwartaal 2000 tot 800 fte's in het 4e kwartaal 2000, hetgeen zal resulteren in meer en tijdige WAO-beoordelingen;
- voor de arbeidsdeskundigen geldt een toegenomen inzet van 1040 fte's in het 1e kwartaal 2000 tot 1117 fte's in het 4e kwartaal 2000, hetgeen de besluitvorming zal bespoedigen.

Aanvullende informatieverzameling

Vanuit het oogpunt van de evaluatie van de Wet beslistermijnen sociale verzekeringen bezien zijn de gegevens van het Lisv nog verre van volledig. Niet alleen ontbreken bepaalde gegevens in de in bijlage 2 opgenomen tabel, maar ook zijn er veel meer soorten beschikkingen op aanvraag dan die in de uitvoeringsrapportage worden weergegeven.

Met het oog op eerdergenoemde evaluatie heb ik de voorzitter van het Lisv bij brief van 15 februari jl. gevraagd ervoor te zorgen dat de uvi's meer tijdigheidsinformatie gaan leveren. Onder verwijzing naar de tijdigheidsscores voor de eindewachttijd beschikkingen op grond van de arbeidsongeschiktheidswetten heb ik de voorzitter van het Lisv tevens meegedeeld dat ik verwacht dat de maatregelen die in dat kader zijn aangekondigd met prioriteit worden uitgevoerd.

In zijn reactie op mijn brief heeft de voorzitter van het Lisv aangegeven maatregelen te treffen die ertoe leiden dat de uvi's volledige tijdigheidsinformatie gaan leveren. Op korte termijn vindt hierover overleg plaats.

Tevens heeft het Lisv, zoals uit de Uitvoeringsrapportage 4e kwartaal 2000 blijkt, diverse activiteiten in gang gezet om de tijdigheid te verbeteren.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. F. Hoogervorst

BIJLAGE 1

Realisatie beslistermijnen in 1999 SVb Naar de sinds 1-1-2001 geldende wettelijke normen

Wet	Jaar	Soort	Aantal	Af in 8 weken	%	Af in 16 weken	%	Af in 34 weken	%
AOW	1999	NL	125 339	122 724	98%	123 605		125 250	100%
		Btl	15 753	8 350	53%	10 537		13 802	88%
		IR	11 840	10 747	91%	11 047		11 719	99%
		Totaal	152 932	141 821	93%	145 189	95%	150 771	99%
Anw	1999	NL	17 821	15 448	87%	17 233		17 744	100%
		Btl	1 896	633	33%			1 433	76%
		IR	1 477	1 135	77%	1 323		1 400	95%
		Totaal	21 194	17 216	81%	19 547	92%	20 577	97%

Tijdigheid

Het Besluit Beslistermijnen sv-wetten regelt de tijdigheid van beslissingen op aanvraag cliënt. Binnen het besluit kunnen tussen Lisv en uitvoeringsinstellingen nadere afspraken over streefnormen binnen de tijdigheidstermijnen worden gemaakt (zie bijlage 1: Contractafspraken streefnormen tijdigheid 2000 per uitvoeringsinstelling). Wanneer het Besluit Beslistermijnen niet van toepassing is, worden in het algemeen AWB-termijnen gehanteerd. Nieuwe wetgeving op dit gebied is in voorbereiding op het Ministerie van SZW.

Tabel 2: Realisatie tijdigheid tot en met het 4e kwartaal 2000, per uitvoeringsinstelling

Code	Dienst Omschrijving doorlooptijd	Norm ¹ Wkn %	Realisatie % kw1				Realisatie % kw2				Realisatie % kw3				Realisatie % kw4							
			Gak	Cadans	Sfb	Guo	Uszo	Gak	Cadans	Sfb	Guo	Uszo	Gak	Cadans	Sfb	Guo	Uszo	Gak	Cadans	Sfb	Guo	Uszo
zw05	Ontvangst ziekmelding – eerste definitieve betaling	4 100	84	37	48	40	nvt	84	34	43	41	nvt	85	34	38	41	nvt	85	31	49	go	nvt
ww05	Aanvraag uitkering WW – afgifte beslissing	13 90	98	83	97	go	nvt	96	80	79	go	nvt	98	82	85	go	nvt	98	83	96	go	nvt
ww05	Aanvraag uitkering WW – eerste definitieve betaling	17 99	98	92	go	go	nvt	97	89	80	go	nvt	98	85	83	go	nvt	98	91	94	go	nvt
ww05	Aanvraag uitkering WW – betaalbaar stellen voorschot	4 99	84	31	91	go	nvt	87	22	88	go	nvt	87	27	95	go	nvt	87	32	97	go	nvt
ao05	Aanvraag uitkering – afgifte beslissing EWT werknemers	13 90	66	68	87	26	34	68	68	83	28	38	70	68	80	29	46	71	61	74	34	43
az05	Aanvraag uitkering – afgifte beslissing EWT zelfstandigen	13 90	42	16	58	8	nvt	40	20	46	10	nvt	41	15	36	14	nvt	42	15	33	17	nvt
aj05	Aanvraag uitkering – afgifte beslissing EWT jonggeh.	0 90	56	nvt	nvt	nvt	nvt	56	nvt	nvt	nvt	nvt	57	nvt	nvt	nvt	nvt	58	nvt	nvt	nvt	nvt
ao30	Beslissing herbeoordeling – eerste WAO-jaar	0 90	60	27	70	1	34	42	30	65	1	38	41	30	49	1	45	40	24	go	go	48
ao30	Beslissing herbeoordeling – einde cohort	0 90	go	8	62	42	30	go	18	60	go	39	go	22	48	go	14	go	16	go	go	5
tw01	Aanvraag uitkering TW – afgifte beslissing	8 90	97	78	go	go	41	95	72	go	go	55	96	79	go	go	63	96	91	go	go	69

¹ Met elke uvi apart zijn streefnormen afgesproken in het contract, zie bijlage 1
N.B.: go = geen opgave, nvt = niet van toepassing, de uvi levert deze dienst niet.

Belangrijkste bevindingen

De uitvoeringsinstellingen hebben problemen met de tijdigheid van de afgifte beslissing einde wachttijd. Om de achterstanden weg te werken is een convenant afgesloten, waarin onder andere is afgesproken dat de uitvoeringsinstellingen 120% capaciteit van artsen en arbeidsdeskundigen mogen inzetten. Ondanks deze extra inspanning blijft de tijdigheidsscore einde wachttijd onder de norm. Op dit moment is een onderzoek gaande naar de oorzaken hiervan. Vanuit de signalen die de uitvoeringsinstellingen afgeven veronderstelt het Lisv dat de uitvoeringsinstellingen nog niet werken vanuit de normbezetting, dat de effectiviteit van de extra inspanning pas in de loop van 2001 zichtbaar is en dat de nieuwe instroom einde wachttijd hoger is dan verwacht.

Gak

De tijdigheidsscores van het Gak zijn in het gehele jaar 2000 vrijwel gelijk. Gak voldoet aan de wettelijke norm voor afgifte beslissing WW en TW. Verder voldoet Gak aan de afwijkende afspraak eerste definitieve betaling ZW, WW en nagenoeg aan de afwijkende afspraak voorschot WW.

Conform het convenant met het Lisv heeft het Gak de prioriteit gelegd bij het zoveel en zo tijdig mogelijk realiseren van beslissingen einde wachttijd en eerstejaars herbeoordelingen. Deze extra inspanning heeft er nog niet toe geleid dat de tijdigheidsscores afgifte beslissing einde wachttijd zelfstandigen, werknemers en jong gehandicapten, evenals de eerstejaars herbeoordeling sterk zijn verbeterd.

Cadans

De diensten WW doorlooptijd aanvraag en eerste definitieve betaling en TW doorlooptijd aanvraag toeslag en afgifte beslissing toeslag voldoen aan de tijdigheidsnormen zoals deze zijn overeengekomen in de contractafspraken. In de kwartaalrapportage, waaruit blijkt dat tijdigheidsnormen niet zijn gerealiseerd, geeft Cadans aan dat een werkgroep is gestart die gehanteerde definities en methodiek onderzoekt en verbetermaatregelen zal ontwikkelen. In de rapportage over het tweede kwartaal benoemt Cadans een aantal aspecten die het niet realiseren van de tijdigheidsnormen veroorzaken. In het derde kwartaal 2000 zijn de resultaten van het invoeren van verbetermaatregelen nog te wisselend en niet te definiëren. In de rapportage over het vierde kwartaal ontbreekt de toelichting op de weergegeven tijdigheidaspecten. De tijdigheid van de beslissing toeslag TW is aanzienlijk verbeterd (toename van 11,9%), evenals de tijdigheid van alle diensten WW.

Voor WAO, WAZ en Wajong geldt een verslechtering in de tijdigheidsscore – een afname van 7,5% – van de doorlooptijd aanvraag uitkering en afgifte beslissing EWT. De realisatie van de tijdigheid van de beslissing herbeoordeling WAO is afgenomen met 6,2% (eerstejaars herbeoordeling) en 6,3% (herbeoordeling einde cohortdatum). De percentages van de tijdigheidaspecten van de diensten WAO, WAZ en Wajong vallen ver onder de afgesproken normen en zijn, met uitzondering van de doorlooptijd beslissing herbeoordeling en einde cohort datum, gedurende het jaar verslechterd. De dienst ZW laat eveneens een verslechtering zien van het tijdigheidaspect.

SFB

SFB voldoet aan de wettelijke tijdigheidsnorm afgifte beslissing WW en nagenoeg aan het betaalbaar stellen voorschot WW. SFB voldoet aan de afwijkende afspraken voorschot WW en afgifte beslissing WW. SFB voldoet niet aan de overige tijdigheidsnormen. Voor de eerste definitieve betaling ZW en WW en voor afgifte beslissing en betaalbaar stellen voorschot is er een vooruitgang te zien ten opzichte van de vorige kwartalen. Voor de overige normen is er sprake van een achteruitgang ten opzichte van de vorige kwartalen, of er wordt zelfs geen opgave gedaan, zoals bij de eerstejaars herbeoordeling, herbeoordeling cohorten en toeslagenwet. Ondanks de prioriteitsstelling vanuit het convenant WAO, is er geen verbetering in de normen einde wachttijd.

GUO

GUO levert sedert het derde kwartaal 2000 tijdigheidscijfers ten aanzien van het AG-traject. Ook in het vierde kwartaal is GUO bezig met het wegwerken van de achterstanden binnen het AG-traject. Hierdoor zijn de tijdigheidscijfers laag. De verwachting is, dat in het jaar 2001 de tijdigheidscijfers langzaam zullen verbeteren. Daartoe zijn een aantal verbeteringen ingevoerd binnen het AG-traject. Twee onderdelen waarvan de cijfers wel in het derde kwartaal zijn geleverd, ontbreken in het vierde kwartaal. Intern onderzoek wees namelijk uit dat de betreffende cijfers geen juist beeld van de werkelijkheid geven. GUO gaat er vanuit, dat de betreffende

cijfers weer geleverd worden in het komende kwartaal. GUO legt momenteel de laatste hand aan het kunnen leveren van de tijdigheids-cijfers in het kader van het WW-traject.

USZO

USZO voert vanaf 1 januari 2001 de WW en de ZW uit. Voor USZO gelden daarom in het jaar 2000 slechts vier tijdigheidsnormen (het maandelijkse WAZ-volume is zodanig klein, dat daarover in het kader van de tijdigheid niet gerapporteerd wordt). USZO voldoet aan geen van de wettelijke tijdigheidsnormen. Volgens de afwijkende onderhandelingsafspraken in de jaarovereenkomst 2000, moest USZO in het eerste kwartaal aan een tijdigheidsnorm van 50% voldoen, in het tweede kwartaal aan een norm van 60% en in het tweede halfjaar aan een norm van 75%. Deze normen worden niet gehaald; er is echter door het jaar heen over de gehele linie verbetering zichtbaar. Uitzonderingen op deze stijgende trend zijn de gerealiseerde tijdigheid van de afgifte beslissing EWT (die in het vierde kwartaal met 43% iets lager uitvalt dan in het derde kwartaal) en de tijdigheid cohort-herbeoordeling, die in het tweede halfjaar opmerkelijk lager is dan in het eerste halfjaar. Conform afspraak met het Lisv heeft USZO in het tweede halfjaar de prioriteit gelegd bij het zo veel en zo tijdig mogelijk realiseren van beslissingen einde wachttijd en eerstejaars herbeoordelingen. Het effect van deze afspraak is grotendeels in het derde en volledig in het vierde kwartaal zichtbaar in de vorm van een zeer laag tijdigheidscijfer cohort-herbeoordeling.